

ТЕШЊАРСКИ ПЛАСОТОНА

ГОДИНА XII

23. АВГУСТ 1998.

БРОЈ 22

Наредног лета ваљало би знати и подсетити се да ће бити пуне три деценије како су угледна имена професора архитектуре, Бранислав Којић и Зоран Петровић, ставили потписе на документ о томе шта је Тешњар и како стару чаршију заштитити као национално, урбано благо. Било је то 1969. године. Стајао је тада, иза тог предлога, елабората, и Републички завод за заштиту. Република Србија, десет година после, 1979. године, проглашава Тешњар за културно добро изузетног значаја, као јединствен пример амбијенталне архитектуре.

По Тешњару, Ваљево се препознаје и идентификује. Шта се за три деценије урадило? Шта није? Шта није смело? На то ваља да одговоре пре свега Ваљевци. Стручњаци то одавно знају.

Тешњарске свечаности део су оног полета тринаест прохујалих година којима је запаљен пожар сличних и индентичних програма фестивала у свим градовима Србије. Шта је Тешњарски?

Ако за најплеменитију намеру и побуду има очување тог најлепшег градског сокака, онда би сваки од наредних, па и јубиларни фестивал морао да буде обележен једним прилогом те Ђтежине". Као камен у калдрми. Да се покаже како се занати, занатско, као вештина и радња исконског знања и очувања сазнатог може поново вратити у локале и дућане. Како се бар општинске зграде за почетак и пример могу реконструисати, обновити, уселити. Почети од оне у Бирчаниновој улици на броју 48. Па доле низ улицу, до никад до краја одбрањеног тешњарског трга, са којег се силази на позорницу. До пјачете на којој је уместо једне од најлепших тешњарских кућица остао једва траг темеља. Треба ли поменути Конак кнеза Јовице Милутиновића, првог ваљевског градоначелника, председника Српског суда, Владе...

Чак и да наредног тешњарског лета грађани Ваљева поставе негде само плочу са именима далековидих и осетљивих на лепоту урбане спонтаности, као што су Бранко Максимовић, Бранислав Којић и Зоран Петровић, било би довољно за почетак. Као прилог истањеној чуварности која, ако је потпуно изгубимо, може избрисати и Тешњар и сво оно благо које је стара чаршија попут наплавине стварала и чувала бранећи и себе и то околно што јесте град.

Љ. Љиљак

Интервју: Милорад Илић, председник СО Ваљево

ГОДИНА КУЛТУРЕ У ВАЉЕВУ

Наставак темељне обнове палате Дома културе, најјава изградње Центра омладинске културе, учестали међународни догађаји, извесно најбогатије Тешњарске вечери... све то наговештава да би се ова а не званична '96. година, барем у Ваљеву, могла сматрати Годином културе. За тумачење ове, с обзиром на тешке материјалне околности, неочекиване појаве, обратили смо се председнику Скупштине општине, Милораду Илићу:

— Ја се надам да су прошле године које су биле тешке за привреду и читав живот, што је пратило и културу, али,

мислим да смо и у тим годинама у Ваљеву успели да ни једну установу не укинемо, да ни један започет посао не прекинемо. Ове године су се, срећним стицајем околности, отворили и неки нови простори у култури. Надам се да ће 12. тешњарске вечери бити најбогатије до сада. Оне су почеле са скромном амбицијом да буду, углавном, на простору Тешњара и да њему буду и посвећене. Ево, сваке године фестивалски простори се шире, на пример на Тргу кнегиње Љубице, где имамо читав позоришни фестивал. Осваја се и Трг војводе Мишића где се овога пута

одржавају дечји програми... Што се културе уопште тиче, Модерна галерија већ има углед који објективно превазилази нашу средину, познат је југословенској па и европској култури, захваљујући Љуби Поповићу који брижљиво одабира програме. После пролећне изложбе, већ 12. септембра, у овој галерији имаћемо прворазредну изложбу дела из колекције недавно преминулог колекционара Чедо Едренића. Добили смо и нову галерију — Интернационални студио Миће Трнавца који улаже велику пажњу и бригу да и тај културни простор оплемени атрактивним изложбама и ауторима из света.

Два су велика пројекта у овој години на којима радимо уз велику подршку Министарства културе и Наде Поповић-Перишић — реконструкција пратећег простора палате Дома културе и обнове њене фасада, као и изградња Дома за културу младих. Ако Ваљево у догледно време, за годину-две, добије та два објекта прилагођена најсавременијим потребама, тек тада ће културни живот града моћи у пуној мери да одрази све своје стваралачке потенцијале и изазове за 21. век.

Да ли сматрате да цивилизовано, културно градско окружење може да поспеши и економски напредак?

Култура сигурно стимулише и ополењује људе. Мислим да је Ваљево свих претходних година учинило у култури више него што се објективно могло очекивати по мерилима економске базе. Сада се настоји да учини и више и сигурно да ће од тога узнапредовати град у целини. Културни идентитет и виталност града је његова најбоља могућа репрезентација. Култура омогућава људима нашег града да лепше, садржајније и квалитетније живе.

Да ли нас тако виде и упоређују са стране?

Можда ми, заиста, у неким ситуацијама потцењујемо сами себе. Велика већина оних који овде долазе изражавају најлепше утиске о наше граду, његовим културним институцијама и нама Ваљевцима. То је и најбоље објективно сведочанство да смо добри баштинници свог наслеђа и да смо у кораку са савременим достигнућима и стремљењима културом оплећеног живота.

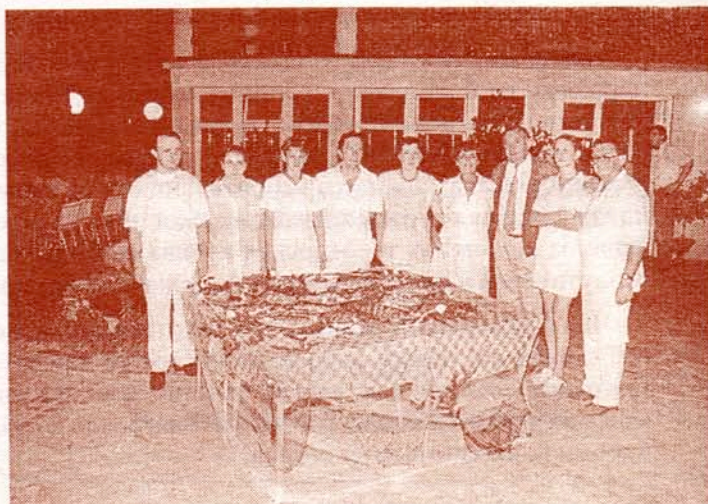
Љ. К.

ПОЖАРЕВАЧКА РАЗГЛЕДНИЦА

У суботу навечер чинило се да је дуго очекивана киша могла да поквари туристичку презентацију града у гостима, Пожареваца у башти ресторана „Ловци“. Вече је протекло уз рибеље специјалитете, и фицу музику, без кише.

Пожареваљани су Ваљевцима понудили пастрмку, смућ, сомовину, кечигу, пуњени риблићи ћевап, рибљу салату, алачки качамак и пре свега рибљу чорбу, љуту и добру. Рибеље специјалитете приредили су кувари познатог мотела „Дунавски драгуљ“ из Костолаца. Мг Славиша Јовић руководиоца ергеле „Љубичево“ позвао је Ваљевце на „Љубичевске коњичке игре“ које ће бити одржане у првој недељи септембра и рекао да ергела Љубичево има традицију од 140 година. У самом Пожареву лепо би било посетити галерију Барили, историјски музеј као и етно-село. Пожаревац је капција Ђердапа — рекао је мг Славиша Јовић.

Милена Петровић

ПРВИ КОРАК КА САРАДЊИ

Са сусрета привредника Пожаревца и Ваљева

Потврду да се преко културе могу поспешити и економски интереси изрекао је на сусрету привредника Пожаревца и Ваљева начелник Колубарског округа, Станко Терзић, рекавши да су Ваљевци на Тешњарске вечери бирали госте, пре свега, градове развијеног привредног залеђа. Упознавању привред-

них потенцијала ове две општине присуствовали су представници пожаревачког „Бамбија“, Месне индустрије, Ауто-саобраћајног предузећа „Литас“, јавно-комуналних фирми, Ергеле „Љубичево“...

„Бамби“, један од наших најуспешнијих колектива, показао је интересовање за са-

радњу са Ваљевом у пласману својих производа тако што би овде са „Дивом“ отворио дистрибутивни центар за подручје Републике Српске, Косаије и Босне. Маркантан је податак да у „Бамбију“ до краја године очекују приход од око 500 милиона динара са просечном зарадом 1450 запослених од 2.500 динара.

– Воће из ваљевског караја, уз, надам се, повољне аранжмане, нашло би пут до прерадних капацитета пожаревачких колектива – рекао је Мирослав Милетић, директор „Бамбија“.

Собзиром на то да на нашем подручју нема прерадних капацитета осим кланице, директор Месне индустрије из Пожаревца, Душан Десимировић, изразио је наду у сарадњу са ваљевским произвођачима и сточарским фармама.

Привредна делегација Ва-

љева на овом сусрету је била боље заступљена: Крушић, Градац, Стефил, „а5. септембар“, Тодоровић, Дива, Ваљевпромет... Директор Крушика Миладин Ђирић и Градска Милош Алемпијевић, изразили су жаљење што привредници два града скоро уопште не сарађују, иако би интереси били обострани, посебно у сарадњи са Костолачким рудницима.

Досадашњи сусрети привредника на Тешњарским вечерима показали су се успешним, будући да су остварени значајни пословни аранжмани са партнерима из градова у гостима овом фестивалу. Сушет Ваљеваца и Пожареваца окончан је наредом да су се пословни партнери два града најзад упознали.

З. Весин-Митровић

БАРИЛИ, БАЈРОН И ЗАТВОРСКА КЊИЖЕВНОСТ

Пожаревачку књижевну папору, у којој данас активно ствара 40-так писаца, на Тешњарским вечерима су представили песници Тања Дракулић, Младен Бранковић, Велиша Јоксимовић, Томиша Стоилков, Александар Лукић и Лела Ликар, која очекује своју прву књигу лирске прозе.

– Центар за културу у Пожаревцу има разгранату издавачку делатност, усредсређену на публикување, неговање и развијање завичајне писане речи, са посебним нагласком на књижевном и културном наслеђу, рекао је Велиша Јоксимовић. Он је посебно скренуо пажњу на капиталне монографије Милене Павловић Барили и Миљивоја Живановића, као и литературу из области теорије књижевности, какав је зборник радова о Станиславу Винаверу и изузетна студија о Лорду Бајрону и Југослове-

нима коју је још 1932. године у Пожаревцу објавио Илија М. Петровић. Часопис „Браничево“, чији је први број штампан 1875. године, континуирано излази од 1955. Његов најновији број, објављен пре десетак дана, посвећен је митологији предања. Пожареваљани најављују и прву целивиту збирку песама знамените сликарке Милене Павловић Барили, за коју верују да ће је промовисати и у ред највећих српских песника.

На овој књижевној вечери споменут је и, при помену Пожаревца, незаобилазни заговор „Забела“, и „то у шаљивом контексту размишљања о прибирању могуће монографије „затворске књижевности“. Јер, у Пожаревцу су рођијали Светозар Марковић, Ђура Јакшић, Нушић је ту написао своју „Протекцију“, а Сима Пандуровић неке од својих суморних стихова.

ЗЛАТНО ДОБА ЗАНАТСТВА

Са Даницом Ђокић, кустосом Народног музеја у Пожаревцу

Изложба старог занатства на Тешњарским вечерима је део поставке коју је пожаревачки музеј приредио 1996. године о столетници прве занатске изложбе у Пожаревцу, чији је покровитељ био сам краљ Александар Обреновић. За њу је била подигнута и посебна зграда, касније Занатска школа. У Ваљеву је избор из мноштва заната који су између два века били развијени у Пожаревцу, једном од најмоћнијих занатских центара Србије. Тада је у овом граду било регистровано чак 84 заната. Циљ ове изложбе је да, барем донекле, приближи посетиоцима оно што је био врхунски производљудских руку у односу на врло једноставан алат којим су се занатлије користиле.

Аутора ове изложбе Даницу Ђокић смо питали: колико је овакво занатство, врхунске мануфактуре до данас очувано?

– Ех, углавном је ово прошлост. Занати који су били развијени у градовима углавном су касније одумирали или прелазили на село.

Можда још има по неки ковач, имамо једног сараџа који каже да има толико посла, али да нема ко да га наследи, иако би имало шта да се ради. Нормално, стари одевни предмети одавно су изашли из употребе, као што су производи терзијског, абаџијског или ћурчијског заната, па таквих мајстора више и нема.

Којим експонатима се посебно поносите?

– Па, сви су на неки начин лепо и атрактивни, али, ако већ морам нешто да издвојим, онда би то били кожуци који су карактеристични управо за пожаревачке мајсторе. Пожареваљани су створили посебну школу кожухарства. Примајући различите утицаје из Баната или Румуније, они су кожусима дали и неки нови, посебан елеменат у кроју, у начину украшавања, тако да су по томе били познати широм Србије, па су производили кожухе и за Лагера. тај занат је био развијен и у околним местима па је, рецимо, у једном селу било регистровано 180 ћурчија.

СВЕ, СВЕ – АЛИ МУЗИКА!

Феноменовогодишњих Тешњарских вечери је скоро подједнако велико интересовање публике за све музичке догађаје, без обзира на њихову жанровску разнородност – од класике и цеза, преко рока, ромског мелоса и италијанских канциона, до народне музике.

Некад је био озбиљан ризик а данас је поуздано добар почетак Тешњарских вечери са свечаним концертном тзв. озбиљне музике. Већ други пут је такво поверење пред препуним аудиторијумом Летње позорнице оправдала Филхармонија младих из Београда. Још више слушалаца је било на Вечери хорске музике на којој су наступили „Абрашевићеве“ хорови – Дечји, под управом Божане Дивац, и Мешовити омладин-

ски хор са маестром Драганом Васиљевићем, као и – у доброј традицији овог фестивала – са младим диригентом, овога пута Тањом Шећеров. Оба хора су потврдила добру форму на најлепшим и најтежим страницама хорске литературе (Канон, Феста, Костић, ди Ласо, Мокрањач, Гречанинов, Христић, Илић, Бабић). Гост вечери је била меносопран Тамара Марковић која је, уз клавирску пратњу Вишње Бакалар, певала песме и арије Обрадоса, Керубина и Бизеа.

У продукцији Тешњарских вечери, значи премијерне, су вечери циганске музике и италијанске канционе, које су брижљиво реализовале све „Абрашевићеве“ музичке снаге. Под уметничким руководством Мирољуба Филино-

вића на вечери ромске музике, у сарадњи са музичком колонијом Баир, солисти су били Драгица Несторовић, Слободан Максимовић, Светлана Симић, Јелена Голубовић, Невена Стојић, Зоран Милосављевић Пици и Драги Ристевски Димче, као и „Првени цвет“. Завршно Вече италијанске канционе са Сан Рема почиње, разуме се, омажом Модуњу – „Volare, cantare“, преко Оксине „Dona per Te“, до „Che sarà, sarà“, њоме прослављене Дорис Деј. Под уметничким руководством др Воје Милутиновића и Лазара Аврамовића солисти су Анђелка Симић, Иван Стојковић, Светлана Милосављевић,

Весна Аврамовић, Ивана Милутиновић, Дејан Ивановић, Драгица Несторовић, Кристина Петровић, Биљана Живановић, Пици и Димче.

Иако су сви концерти били добро посећени, рекордно масовна посета је, извесно, забележена на „Абрашевићевим“ вечерима народне музике и игара. Све, све – али Фолклор! Ипак, у озбиљној смо недоумици да ли је Вудсток на Колубари – рок спектакл младог Белог Ваљева у друштву са „Ван Гогом“, био ишта малобројнији. Зато је веродостојнији резиме: Све, све – али Музика!

Љ. Кецојевић

ЦЕЗЕРИ ОТЕРАЛИ КИШУ

Цез концерт овогодишњег фестивала је више него оправдао обавезујући назив „Високи стандарди“ и, по свему, упише у његов анале као нешто што се тешко може изнова догодити. „Plato band“ Лазара Тошића – „almost big band“ од десет пробраних мајстора (Влада Крнетић и Драган Ристевски, трубе; Александар Маринковић и Иван Илић, тромбони; Неша Петровић, Синиша Станковић, Едуард Саџил и Миша Марковић, саксофони; Миленко Продановић за клавијатурама, Миша Блам са контрабасом и вођа бенда Лазар Тошић за бубњевима), окупио је више хиљада Ваљеваца, старе зналице с обе стране „stage“-а Yu цез феста. Већ код друге нумере – Гудменовог свинга „Air-mail special“, стуштила се плаха киша. Убрзо су полетеле крхке фестивалске кулисе а и неки нотни лист заплывио је Колубаром. Цезери су свирали као да се ништа необично не догађа, уз овације публике и својеврсни додоло на „One more once“ латиноамеричког ритма...

Киша – како дошла, тако и прошла, а цез концерт „Plato banda“ Лазара Тошића и осталих мајстора остао је за памћење и препричавање као доказ да је музика, заиста, у дослуху с боговима.

Љ. К.

ФЕСТИВАЛСКА ХРОНИКА

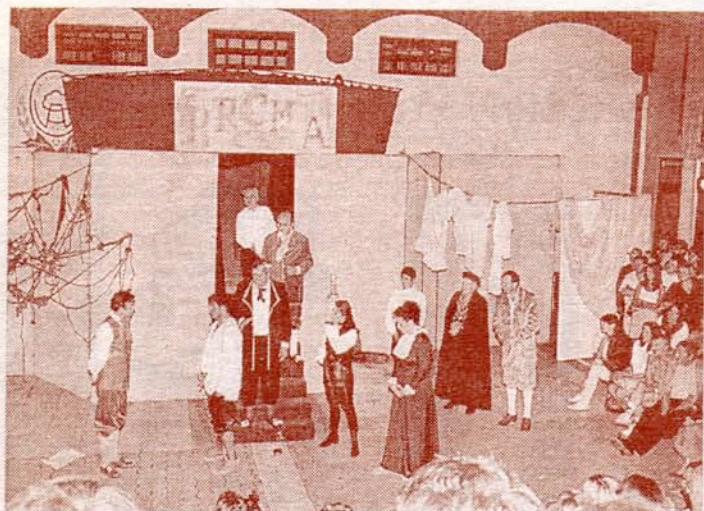

АВАНГАРДА

Наши најлепши часописи „Итака“, „Авангарда“ и Алманах „Винавер“ представљени су на Тешњарским вечерима као похвале, пре свих, њиховом покретачу и уреднику *Гојку Тешићу*, његовом пионирском, свестраном и пожртвованом проучавању наше књижевне и уопште уметничке авангарде. О садржају „Итаке“, чији су нулти и први („последњи“) број посвећени Црњанском, „Винавера“ и „Авангарде“ говорио је *Владимир Гвозден*, уз подсећање да је реч о предњачењу мањине у свету стваралаштва, цивилизацијског и филозофског промишљања. *Јован Зивлак* феномен подухвата *Гојка Тешића* види у осветљивању наше недовољно проучене авангарде у којој имамо необичних судбина, изузетних пројеката на европском нивоу, који су донели моћне искре еманципације у нашој књижевности, узбуњавајући читаву културну јавност.

– Ма колико да нам се чини да је авангарда егзотична, она је довела до тога да српски језик изгледа другачије. Наш сензибилитет је у великој мери преображен управо таквим бочним дејствима... Данас су све утопије пале, а падом авангарде и тог критичног духа, нема више упоришта за критичко мишљење. Сада смо у вакууму, без пројеката будућности“.

Часописи *Гојка Тешића* својим садржајем, обимом и изгледом постављају високе, можда недостижне стандарде свим публикацијама ове врсте. Библиофили их уврштају у ред најлепших књига, монографија.

ТРГ ПЕСНИКА

За традиционално добро песничко вече ваљевског фестивала *др Радивоје Микић* је одабрао сплет поета више генерација и поетике који се у нашој лирици данас ипак складно прожимају и допуњују: *Танасије Младеновић*, *Алек Вукадиновић*, *Гојко Тешић*, *Драгиња Урошевић* и *Драган Јовановић Данилов*.

Данилов, који по *Микићу* „верује да песник може и мора да буде законодавац“ говорио је своје „Варваре“, „Чуваре скривених вртова“, „Скаску о самоубицама“... *Драгиња Урошевић* је своје сећање на *Десанку* изразила песмом „Молба Цару Душану“. *Милосав Тешић*, скоро стални учесник Тешњарских вечери, кренуо је „Као лађа по пучини“ и „Добром водом“, уз бурне аплаузе, допловио до под „Магарчев брег-брдо у Сентадереји“. У најбољем духу нашег поетског симболизма и митологије нове стварности представио се *Алек Вукадиновић*, од „Коловрата“ до „Боже, у шта“. *Танасије Младеновић*, као нека врста лирског хроничара овог времена, својим некад прокаженим „Триптихом“ се и даље пита: „Шта те још може снаћи, земљо?“

ПОЗОРИШНИ ТРГ

На 12. тешњарским вечерима најзад је остварен читав позоришни фестивал на Тргу кнегиње *Љубице*. Лагано уигравање и прилагођавање по правилу прекобројне публике за све представе, почело је скромним, али, свакако забавним извођењем *Голдонијевог „Слуге двају господара“* позоришта „Миловоје Живановић“ из Пожаревца. Публику је истински развеселио слуга *Труфалдино Јовице Тошковића*, иначе редитеља представе.

„Роб љубави“ Камерне сцене СНП из Новог Сада високог је професионалног покрића у свим сегментима. Ову комедију о љубомори са трагичним епилогом писац *Иван М. Лалић* гради по клишеу јужноамеричких сапуница (страст, несрећна љубав и смрт). У режији *Жанка Томића* равноправно са професионалним глумцима занимљиве ликове поштар *Марка*, милиционара-хомосексуалца *Алексе* и боксера *Рокија* изградили су студенти глуме из Н. Сада *Милован Филиповић* и Ваљевци *Иван Церовић* и *Небојша Савић*. Већ упола ваљевском ову представу чини и музика *Желька Јоксимовића*.

Олбијева „Зоо прича“, уз једва понешто горке комике, увела је Ваљевце у део понуде из оквира авангардне драме. *Пинтер Душана Томића* и *Цери Ивана Церовића* међусобно употпуњују два пола отуђености људи овога света, „трагику савремене цивилизације и, на жалост, њену перспективу“, како уз „Зоо причу“ записује редитељ *Мирослав Трифуновић*. Штета је што млади глумци свој сценски говор нису боље прилагодили условима чујности на отвореној градској сцени, али је финале представе, ипак, досегао пуно разумевање и овације публике. Представа „Дах театра“ из Београда „Сећање анђела“ је са прве линије авангардизма на који ће се публика тек привикавати, уз присећање да је „Даху“ своју глумачку осећајност посветила Ваљевка *Валентина Миливојевић*.

Последње фестивалске вечери сви подједнако могу да уживају у новосадском „Кир Јањи“ *Љубослава Мајере*. У међувремену, био је то и „Ревизор“ АП „Абрашевић“ а, у петак, и мали позоришни фестивал дејчких сцена из Ваљева и Лајковца, као и Луткарске сцене „Бамби“ из Пожаревца. У позоришну причу Тешњарских вечери уврстило се и представљање књиге професора глуме *др Владимира Јевтовића „Узбудљиво позориште“*.

ЦРНО-БЕЛИ СВЕТ

Арт група „Црни креч“ старала се о неколико занимљивих програма у Галерији „34“, који би се, условно, могли уврстити у домен уметничке алтернативе: изложба са Трећег међународног салона карикатуре у Земуну, представљање аутора стрипа и магазина „Патагонија“ из Вршца, вече фантастике и хорора...

Са Трећег салона карикатуре (о спорту) дошао је избор од стотинак радова из строге селекције од 123 међу 1227 карикатура из 47 земаља. Ту су и карикатуре Ваљеваца Бранка Обрадовића (специјална награда) и Миљивоја Костића. Земунска школа карикатуре изнедрила је ауторе светског гласа, као што су Кораксић, Рудић, Руменчић, Јовановић, Петричић... Отуда се природно изнедрио и

први часопис за карикатуру „Карт“, који је такође представљен.

Више него оригинално, атрактивно и провокативно у Тешњару су наступили и знаменити пионери наше стрип-алтернативе из Вршца – Горан Димитријевић, Илија Бакић и Зоран Стефановић.

Зачудо, многобројне поклонице урбаног стрипа у Ваљево те вечери су изненађења и неизбежно учествовање у својеврсном уметничком хепенингу дочекали већ на прагу старе тешњарске магације: Газити или слаломски заобилазити дела која, и иначе, све ређе одбранители стрип-класике сматрају ногобрисачима.

– Та алтернатива је све мање у „илегали“, она постаје кодекс понашања међу младим људима који се баве умет-

ношћу. То је већ водећи правац у визуелној уметности, али, исто тако, и у књижевности. Суштина је да сваки аутор буде свој, да не мора и не треба да се угледа на друге; да буде оригиналан, не по сваку цену, већ да буде искрен – објаснио нам је Горан Димитријевић, уредник магазина „Патагонија“.

Своје Тешњарско вече у „34-орки“ имала је и Арт група „Црни креч“. Под називом „У Ноћи пуног месеца“ она је била домаћин у представљању литературе фантастике и хорора, уз учешће врхунских зналаца – Зорана Стефановића и Ота Олтварија. Својеврсну алтернативу обездушеном животу „с ногу“ нове „speed food“ генерације понудили су земунски аласи и рибокувари. Тек да се присетимо „како се некад лепо јело (пало и певало), баш“...

ХОРОР И ФАНТАСТИКА

„Наше тло, његова онтолошко-балканска и византијска мистика (једног Славена Радовановића), архетипови, уврнути менталитет, традиционална опседнутост вампирима, оностраним и свим што се опире физици – идеално су окружење за књижевност и уметност фантастике и хорора“, каже страсти заговорник овог жанра Зоран Стефановић, писац и драматург, и додаје: „Они који су сматрали да се стварност не може описивати нити стављати у реалистички проседе, они су били у праву. Не само да је гњаваторски, не само да је нижи миметрички поступак покушавати представити свет реалистички, него је то ружно, досадно, у суштини вероватно и неистинито. То се овде на Балкану одувек знало.“

ЗЕМУНСКИ АЛАСИ У ТЕШЊАРУ

Паја, Бане и Мики, мајстори аласког заната, кулинарства и читање једне хедонистичке филозофије лаганог живота у ритму природе и њеног живог света, донели су у Тешњар део атмосфере рибарских фешти у Клубу Раденки. Са видеобима у „34-орки“ смењивале су се заводљиве слике аласке боемије а на тешњарској калдрми крчкала се рибља чорба у колићима, лагано...

Распитивали су се радознали Ваљевци како се справља мајсторска чорба. Али прави рецепт није у омеру барем 5-6 врста племените беле рибе (мрена, шаран, кечига, делови сома...), ни

у свакојаким миришљавим и пикантним зачинима, већ у „јакој вољи и расположењу“, како сведочи први међу земунским мајсторима – чика *Паја Дамњановић*, вишеструки првак Југославије:

– Треба знати и бити стрпљив, од рибарења, преко кувања до лаганог, мераклијског уживања у рибљим специјалитетима. Ја сваког дана приставим 60 литара чорбе и, све полако око ње, сецкам поврће, зачине и уживам са аласима и многобројним гостима. То је начин живота, а не помодно једење „биг-Мек“ хамбургера с ногу”.

Т. Г.

Драги пријатељи,

С великим задовољством се сећамо нашег сусрета и дружења у Вашем лепом граду. Разлога за то има много и ја бих могао, у име својих сарадника и своје, да их дуго набрајам. Сви утисци се свode на то да сте нам својом изузетном љубазношћу и професионализмом омогућили да се пред Вашим суграђанима представимо на прави начин и у што бољем светлу.

С друге стране, драго нам је било да посматрамо колеге на делу, како свој посао обављају стручно, зналачки и са нескривеним ентузијазмом и љубављу, што нас одржава у спознаји да нисмо ни сами ни једини који волимо свој посао и њему се предајемо.

Све то нас обавезује да колико можемо боље узвратимо ваше гостопримство и тако допринесемо зближавању наша два града и наших стваралаца, који су се до сада, углавном по чувењу знали.

Остајте нам здраво до нашег следећег сусрета који с радошћу и нестрпљењем очекујемо и припремамо.

Љубиша Ђокић, ср.

Продуцент и извршни организатор представљања Пожареваца на „Тешњарским вечерима“ и директор Центра за културу Пожаревац

УТИСЦИ О ТЕШЊАРСКИМ ВЕЧЕРИМА

Михајло Петровић, дипломирани економиста:

– Редовни сам посетилац овогодишњих Тешњарских вечери и понуђени програмски садржаји веома су ми се допали. Одлични су били наступи фолклорних ансамбала и Филхармоније, промоције у Галерији „34“ и позоришне представе на Тргу, а симпатична је била и „Узорова“ модна ревија. Наш народ, ипак, највише воли веселје – песму, трубу, хармонику, па му такве програме још више треба понудити. Осим тога, Тешњарске вечери поново бих вратио у Тешњар, јер им овако боље пристаје нови назив – „Колубарске”.

Љиљана Андрић, службеник:

– Пробрами су урађени квалитетно и вешто, с обзиром на скромне финансијске могућности организатора. Протеклих вечери најчешће сам боравила на Тргу кнегиње Љубице или Галерији „34“. Било је добрих позоришних представа, књижевних вечери и концерата, а са пуно шарма осмишљени су и дечји програми.

Николија Петровић, кувар:

– Гледала сам већину програма и мислим да никада нису били бољи. Највише ми се допао дефиле фијакериста градским улицама, који ме је подсетио на детињство и вратио у

младост. Мислим да су нам у овом времену Тешњарске вечери биле веома потребне, да се мало разгалимо и „бащимо за леђа“ свакодневне проблеме.

Бранко Пиргић, књижевни критичар:

– Пуно тога треба променити у концепцији и начину на који се презентује култура у овом граду. Народ се овако забавља и мисли да је све у реду. Дођу увече, провеселе се и кажу: „Десио се нешто лепо“. ако је то сврха свега овога, онда је сасвим О.К., али, ја мислим да мало треба и трезнити овај народ, а не само га опијати. Немам ништа против кича, без њега се не може, али се не сме целокупна културна потреба града свести на популистичку варијанту занимање и забављања.

Ана Гачић, ученица:

– Највише сам пратила програме за децу и младе и, бар за сада, немам примедби. Иако је одржан на помало тесном простору, мислим да је маскенбал сасвим успео, а жири је, чиним ми се, донео праву одлуку. Свидео ми се и „Дочек првог мрака“ на Тргу кнегиње Љубице, а највише дечји рок-маратон. Тешњарске вечери су лепа традиција Ваљева коју треба задржати и неговати.

Љ. Јовичић

МИ СМО ШАМПИОНИ

Дечји програм Тешњарских вечерчи почео је музичко-сценским хепенингом „Дочек првог мрака“. У организацији Агенције за стране језике „Контекст“, Клуба „Хоризонти“ и Омладинског центра, представило се шездесетак даровитих музичара, рецитатора, поета и најмлађих полиглота.

Трг Кнегиње Љубице био је претесан да прими масовне учеснике и посматраче традиционалног Бала под маскама, а жири се нашао пред тешким задатком да у конкуренцији 220 маски одабере најбоље. Имена победника, „Виле“, „Даме из Лондона“ и „Кловна“, остала су тајна до Журке шампиона, када су маске најзад „пале“, а апсолутни шампиони проглашени и награђени.

Журку су отворили најмлађи (и најбољи) фолклористи КУД „Абрашевић“ и малишани из ваљевских вртића, а ученици ОШ „Сестре Илић“ извели су играчку „Љубав“, који је осмислила школски психолог Ангелина Скарел. Стихове су говориле Леила Енетах и Невена Шарчевић, а гости тешњарске „Вечери шампиона“ био је писац Слободан Станишић.

Шампионски Клуб „Хоризонти“ представили су највока-

ли, Марија Јовановић и Страхиња Симић, док су „Контекст“-овци певали уз подршку бенда под управом Лазара Аврамовића. Спортске духове убуркало је проглашење победника овогодишњег „Ногомобиља“, а финалиш пред праву журку шампиона припао је рок саставу Q-Wanna Rakeeya“.

Да је пас човеков најбољи пријатељ показао је Сабор кућних љубимаца „Вау-мјау шоу“, на којем су најбројнији били ови четвороношци.

Прву награду освојио је староенглески овчар „боб-тејл“, по родослову Астерикс, а по породичном надимку Ђоле. Друго-пласирана је псећа породица La casto – тата Беки, мама Мими и њихов подмладак Ица и Кики, док је трећа награда припала ваљевском доњу по имену Меда. Скупина расних грла предводила је пунокрвна енглеска галоперка прелепа кобила Алексис. У конкуренцији осталих кућних љубимаца прво место освојило је једно умиљато јаре, други је био прекрасни персијски мачак Бен, а треће, веровали или не, безимена тета-лија.

– Сабор је превасходно имао ревијални карактер, иако смо доделили и симболичне награде Кинолошког друштва Ваљева и Зоо-бутика „Зов“. Веома смо задовољни масовношћу и надамо се да ће сабор наредних година прерасти у лепу традицију – рекао је, у име организатора Агенције „Атлантик“, филмски редитељ Зоран Ђорђевић.

Програм Тешњарских вечери за најмлађе „заокружен“ је дечјим позоришним маратоном, на којем су учествовали: Луткарска сцена „Бамби“ из Пожареваца, ОСА из Ваљева и „Ђира“ из Лајковца.

Љиљана Јовичић

УЖИВАЊЕ У ВАЉЕВСКОМ ЛЕТУ

Глумица ЈАСМИНА АВРАМОВИЋ

Почетак Тешњарских вече-ри глумица Јасмина Аврамовић је пропустила због одласка у Врњачку Бању да прими награду за најбољу женску улогу на Првом међународном фестивалу ТВ драме. Награђена је за још једну у истину невеликом, али бриљантном и по правилу награђиваном низу својих хероина. Овога пута је то главни женски лик из драме ТВ Београд „Досије 128“, коју је по делу Велимира Лукића екранизовао Петар Цвејић.

Премијера на телевизији биће тек на јесен, па смо Јасмину замолили да нам, укратко, опише своје најновије остварење:

– Мој лик живи време послератно, време у којем се политика оштро и бескомпромисно уплиће у стваралаштво, у приватне животе. Она је жена министра просвете и културе, бивша партизанка, врсни стручњак за уметност, авангардна за своје време, авангарднија чак и од уметника са којима сарађује

и којима помаже. У једном тренутку власт користи њену емотивну слабост да би је, скупа са мужем, као непожељну склонили са друштвене сцене. Та жена, која је истрчала из свог времена и окружења, је осрамоћена, понижена, скоро сатргла... У мојој одбрани таквог лика она, ипак, из свега излази као нека врста моралног победника. То је тема која је трајно актуелна. Опомиње нас како се политика уме да уплиће у нашу приватност, у наш професионални живот, како се меша и у уметност.

Увек кад говориш о грађењу својих ликова, спомињеш разигравање и допуњавање маште. Како си измаштала Марију?

– Свуда око сам тражила инспирацију у женама и људима који су на власти, али и у животним искуствима у својој околини. Нисам никако желела да та жена буде паћеница. Правила сам је да буде јака. Она је направила грешку и отплатила је преко сваке мере, али је из свега изашла чиста и моћна. Њена ми је јачина била интересан-

тна: како кроз све недаће пролази жена која је јака?

Већ је пословично да ретко добијаш улоге, поготово у свом ЈДП-у, али ти је скоро свака овенчана неким професионалним признањем?

– Већ се и сама шалим да кад год нешто урадим добијем награду, али да сам, исто тако, од награде до награде кажњена. То је тако. Биће свакако и новог посла. Не журим ја нигде, просто уживам у ономе што ми се понуди и, ето, када то још испадне добро, кад то други виде – онда је то право задовољство. Ја сам изабрала свој начин бављења овим послом и њиме сам задовољна.

Лето у Ваљеву?

– Стварно лепо! Поред петничког базена и језера, поред Градца и ове чудесне атмосфере по улицама и трговима, ништа ми не недостаје. Ја уживам у Ваљеву лети. Нисам стигла много тога да видим на Тешњарским вечерима, али, то што цело Ваљево увече ишета и по нешто види и чује – то је најбоља потврда да су организатори урадили добар посао.

Љ. К.

ТГ АНКЕТА

КАКО ПОНОВО ОЖИВЕТИ ТЕШЊАР?

Слободан Јаковљевић: „Тешњар ће се већ сам некако повратити у живот. Ништа не може на силу...”

Дејан Беанковић: „На пример, требало би лети затворити саобраћај у чаршији између 5 по подне и 1 сат после поноћи. Требало би дозволити људима да постављају своје тенде и баште преко целог лета, као и да се коначно смогне снаге за постављање малог пешачког моста од Трга кнегиње Љубице до Тешњара, како би се направио кружни ток кретања пешака, нарочито вечерњих шетача Кнез Милошевом и Бирчаниновом улицом. Тако би се Тешњар оживео, јер, свуда у свету стара језгра су туристичке атракције. Новоградња никад не може да конкурише атрактивношћу старинама”.

Драган Нешић: „Не жалим лично за некадашњим вечерњим шетњама и великом гужвом у Тешњару, али би свакако требало променити режим саобраћаја, посебно онемогућити паркирање у тако уској улици”.

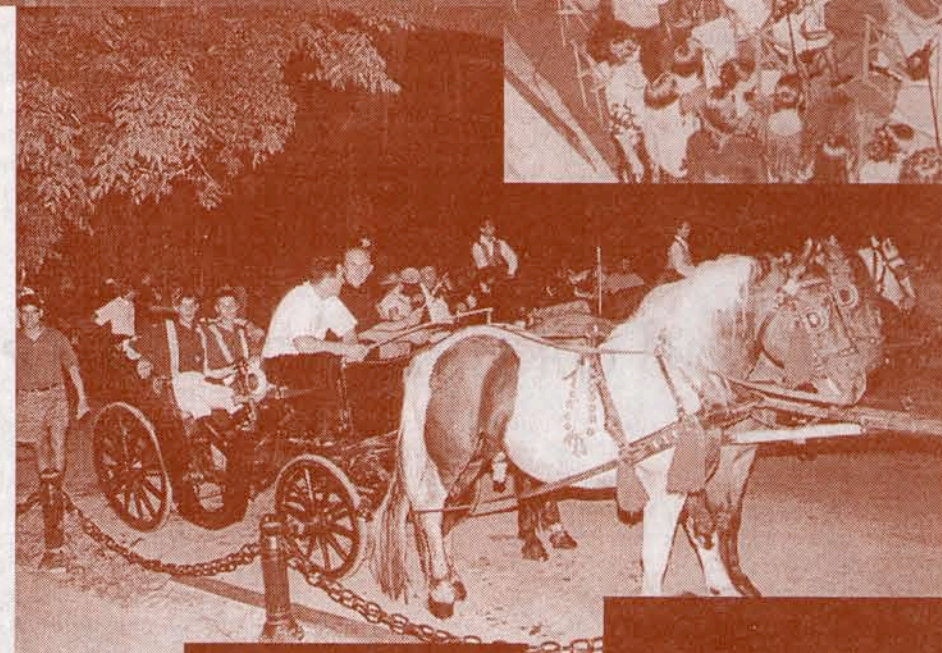
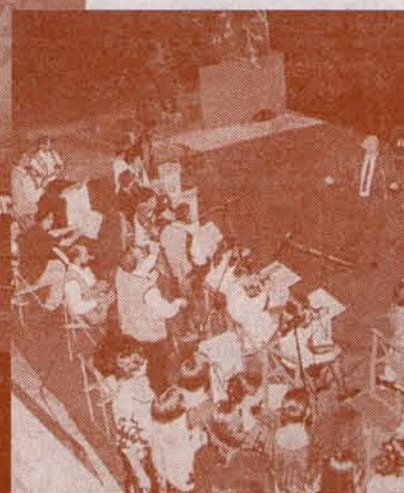
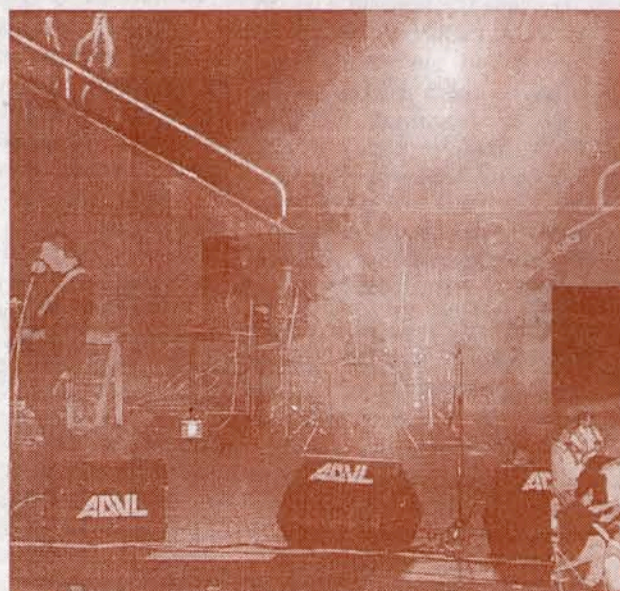
Мирољуб Дамњановић: „Можда би томе највише помогло подизање малог пешачког моста из Кнез Милошеве у Тешњар, баш код моје куће и стаклорезачке радње. Такође, уредити саобраћај који сада више нико не надзира па се, упркос забрани, вози често у оба смера. Увече не би требало

пуштати саобраћај, да би људи могли на миру да шетају и разгледају Тешњар...”

Раде Марић (ТА „Национал”): „Месна заједница Стари град и Скупштина општине су најнадлежније и најодговорније да врате живот старој чаршији, по угледу на друге сличне градове код нас и у свету. Мислим да, на првом месту, треба искључити саобраћај, осим изјутра за привредно снабдевање и комуналије. Такође се мора наћи начин за мотивисање приватника у овом делу града да своју робу и услуге изнесу, да их атрактивно прикажу и понуде, да тако допринесе живости и живописности Тешњара”.

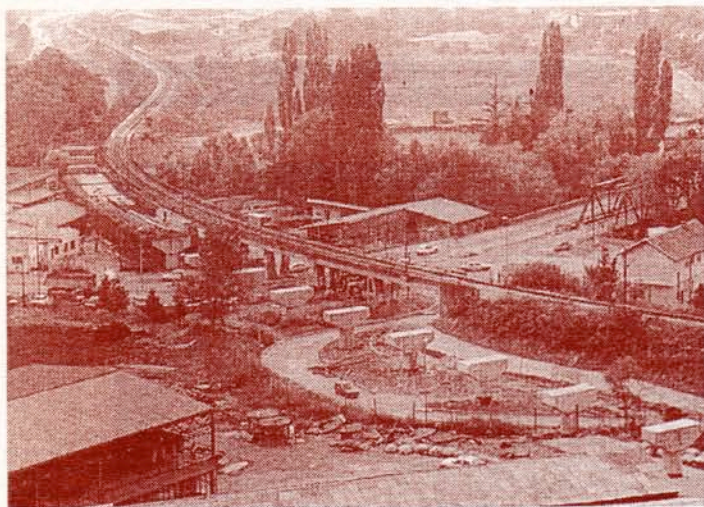
Милица Чулић

Фотографије Веролуба Појовића

СЛИКЕ ГРАДА

ЖЕЛЕЗНИЧКИ МОСТ НА ГРАДЦУ

Изградња другог железничког вијадукта почела је пре нешто више од годину дана поред надвожњака пруге Београд – Бар. Никли су брзо први од укупно 26 моћних стубова који треба да држе плочу моста дугу 325 метара. До ових дана преостала су само три на улазу у будући Попарски тунел, један од оних по којима ће се пруга Ваљево – Лозница памтити и помињати.

Сваки од стубова на висини од пет до седам метара „прогутао“ је најмање 100 кубика, а у цео мост излиће се 4.000 кубика бетона! За искусне мајсторе „Јабланице“ ово није тежак посао али јесте крајње одговоран. По тешком терену памтиће два друмска, Тару и Самаринац, на путу одбране Ровни до Похуте. Овај железнички у самом Ваљеву, памтиће по хладу столетне липе где су се одмарали, окрепљивали, договарали, склањали од сунца које је овог лета пржило.

Моћни стубови по себи делују тромо, али благи лук који нижу, даје му посебну особеност. Ваљевци ће се навикнути и на овај други вијадукт преко којег ће, надамо се, тутњати возови већ почетком наредног века. За квалитет гарантују инжењери „Јабланице“, Миле Пиргић и Живојин Суботић, шефови градилишта и како кажу, незаменљива Раденка Тодоровић, која и у сну зна да реконструише део по део ове замашне конструкције, до најмањег шрафа...

И верују да столетна липа, у народу Пенатовића, неће морати да се сече.

МАНАСТИРСКИ РИБЊАК

Ерозија је врелих августовских дана подигла брану бетонске основе са талпама на Градцу, испод самог Манастира Ђелије. Брана ће обезбедити воду, малим језером дубине метар и по за потребе манастирског рибњака чија градња треба да почне у септембру. Изградња овог малог објекта је прилог Ерозије акцији коју су покренули верници и еколози. Укључила су се и друга предузећа: Водовод, Јабланица, Ангросировин... Стижу и новчани прилози, међу првима Тешњарца, др. Бошка Букановића.

Пројекат за рибњак, са два базена из којих ће у једном турнусу моћи да се излови и до три тоне калифорнијске пастрмке, као свој прилог акцији урадио је доктор водопривреде, Љубиша Јефтић. Врхунски стручњак за газдовање рекама и регулације токова, др. Јефтић по други пут поклања Ваљеву и Грачанима свој пројекат. Први је био за велику градачку Беркову брану.

Рибњак Манастира Ђелије биће трећи овакав економски и еколошки вредан објекат на реци Градцу. Годинама породица Новаковића успешно гаји у малом рибњаку калифорнијску пастрмку. А први рибњак, и данас највећи, је угоститељског предузећа Слога, код Дегурићке бране.

Део пројекта Радио Ваљева у акцији изградње хиподрома

ЗА ХИПОДРОМ

Деца у шпилхознама,
господа са дурбинима,
покеји у седлима,
даме под шеширима...
Коњи у касу или галопу,
кладиоци у трансу,
хиподром на Белегу –
– Ваљево на коњу!

(Бранко Лукић, овдашњи)

Хиподром је Ваљеву неопходан,
не због коња, већ – ради грађанства.
Коњички спорт није ствар трка –
– међу коњима,
него престижа међу градовима!
Ваљево је хиподром имало,
и издало.

Што се трке опет овде враћају
тумачим као знак повратка
бољих обичаја међу нас

(Милијан Димитријевић, из Кнежевине „Стари град“)

Најбољи рокери расли су мами крај сукње
и приказивани у маринском оделу, на хиподрому...
Кад су дошли себи, остала је фина потреба
за мало грубости у изражавању осећања
према софистицираним девојанама, званим мајке или
рибе...

... А изнад свега подсећа на Паркур.
Летела је љубав за green, green, green gras of home!

(Сретен Илић, банкар)

Дван'ес коња у дван'ес јунака
на Биљегу повише Ваљева
у трку се вељу заметнуло
зарад славе и порада побједи.
Благо оку које их видјело
а дјевојци младој се свидјело.

(Новица Јањић, Ваљево)

РУНДИЋА ВОДЕНИЦА

Три месеца нису распрекавали градачку воду у ситне капи точкови кола Рундића воденице!

Десио се то по ненадано врелом дану у мају, када је због комшијских неспоразума око међе, проваљена бране јаза која доводи воду на стару воденицу. За њу сви тврде да се помиње у турским тефтерима. Један од домаћина, воденичар Сава Филиповић, затражио је помоћ која је срећом стигла на вре-

ме да се точкови не пресуше. Слободан Лазич Цимер, председник Еколошког друштва Градац, уз помоћ Општине, организовао је да се брана за јаз утврди, јаз прочисти. И успело се – оба точка праве мају од најчистије воде у овом крају. Биће и уранака, и свакојаким других радости и прича пред Савином Рундића воденицом из које пројино бршно, као лек, поново стиже до Београдских болница.

ГВОЗДЕНИ ГРАДАЧКИ МОСТ

Често се помене, у оним причама, како победници на белим коњима, улазе у Ваљево. Можда ова историјска забуна или заблуда и јесте због лепоте гвозденог моста на реци Градац. Подигнут је из ратне репарације после Првог светског рата. Као скоро вршњак овог века можда-симболише и еру инжењерије којом смо понајпре искорачили у стандарде Европе.

Мало је тих савршено изведених и поузданих мостова остало на овим нашим рекама. Ћелијски, у Пењској, Слопцу, Дивцима: некад са луцима испод, они мањи, по селима. Неки служе, као један од тих на Колубари, за страсне пеца-роше.

И Градачки гвоздени није издржао налет нових технологија и нових стилова. Инжењер Драган Бебић, Ва-

левац са Косанчића венца, пројектовао је, након Јадарског моста, и Градачки, нови бетонски, са две траке, на два витка лучна стуба. Само за једну траку било је пара, па је гвоздени остао у суселству. Тад су, судећи по написима у штампи, Ваљевци одлучили да се мост сачува а не како се обично радило, исече у старо гвожђе или измести део по део, где затреба. Најчешће је спомињано да остане на истој реци, Градцу, али нешто низводније. Да повезује град са стадионом Крушик.

Постоји још једна иницијатива, Слободана Јефтића Пулике. Предвиђајући да ће гвоздени мост бити ван саобраћајне функције, и пројектом је показао како се он, на истом месту, претвара у

пешачки, висећи сокак, са трафикама и дућанима уз ограду... Као најаву Градца Милована Глишића и рекреативног центра.

За сада мост остаје на истом месту, стешњен железничким вијадуктима, старим и будућим. Ових дана биће освежен, можда по први пут од постављања. Најављује се бојење и боја која ће га уклопити у амбијент реке и високих топола, раскошних врба. Градачки гвоздени мост није никад био стран у том простору. Време само показује колико је вредан, редак и ваљда и због тога леп. Довољно је да је са овим градом већ један век.

Љ. Љ.

ЛИЧНОСТ

Ј А Б Л А Н

Међу добитницима фестивалских награда овог пута права личност је Михајло Мићић-Јаблан, радник "Видрака", човек који брине о лепоти и раскоши ваљевских паркова и цветних алеја по трговима. Једноставно речено, Јаблан је вртлар, како му и надимак говори. Дивне ли подударности за човека који живи са зеленилом, са дрвећем и цвећем, са "плућима града". Отуда, док пред нама блиста у суботње претпоследње фестивалско вече, уочи додељивања му Еколошке награде, најпре питамо:

ТГ: Ойкуд баш такав надимак - Јаблан?

- Ваљда случајно, не знам ни сам? Мало-помало, тако су ме прозвали Ваљевци, стално ме гледајући како чепркам по парковима и лејама. Или је то, можда, зато што сам висок? Не знам. Ваљда, ипак, по дрвећу и цвећу... Већ сам навикао да ме тако зову има више од десет година, а овим послом се бавим већ 18 година, све по парковима радећи".

ТГ: Од кога си се највише научио о вртларству?

- Учио сам од својих шефова у "Видраку", од Слободана Пет-ронијевића, онда Драгана Недељковића, чика Грује Миловановића и сада од Милице Бошковић. Има нешто и из куће, али, највише сам научио овде у граду радећи и гледејући. Бављење зеленилом заиста волим. Прошле сам године засадио код мене 400 туја. Од тога никло њих 380. Пре две године сам са тим почео уз помоћ Марина из "Ерозије". Од тога сам нешто продао, а ово сада што сам туја подгајио нећу да продајем. Однећу у своје село да буду једна успомена, да се види како је и шта је."

ТГ: Како изгледа један вртларски дан?

- Лепо, не гледам на сат колико је радно време. Останем колико год треба да се посао уради како треба окопа, залије, ореже... Радосно ми је кад људи кажу: "Јаблане, ово ти је лепо, супер си то урадио! Ма, шта ја о томе да причам, људи знају, не морам ја о себи..."

ТГ: Има ли јуно неваљале деце и бахајћих људи по парковима?

- Ама, има тога колико хоћеш! С неким излазиш лако, а неким не можеш ништа. На Пећини у вртићу поломили масивне дрвене столове! То нису могла деца, већ само одрасли, а нико ништа не предузима да то богатство наших паркова и велике паре које сви грађани у њих улажу заштити, ни милиција, ни инспектори.

ТГ: Нађе ли се који малишан да Вам помоћне?

- Слабо. Доле код "Лименке", има један мали Лукица који дође па каже: "Чика Јаблане, онај Давид чупао цвеће! Али, шта вреди кад чак и родитељи гледају док деца тамане леје. Ено, испред "левице" где смо засадили лепо цвеће, више од пола погажено, почупано."

Најлепши је излог „Земун-експорта“ у Кнез Милошевој улици.

Овогодишње еколошке награде Тешњарских вечери припале су Графичком предузећу „Босис“ Богољуба Пантелића и раднику „Видрака“ – ваљевском вртлару Михаилу Мићићу Јаблану.

Михајло Мићић Јаблан прима награду од председника фестивалског одбора Миломира Милошевића.

ТГ: Које је Ваше омиљено дрвеће и цвеће?

- Платан је добро дрво, моћно. Бреза, секвоја, али она није наша... Од цвећа кане ми се најбоље свиђају. И лале волим, далије, нарочито руже. Али, 50 садница ружа код Гранда су почупали за годину дана! Нису руже тако скупе да се саднице купе за две марке.

ТГ: Кад ујутру кренете на посао, обраћајући пажњу пролазећим крај паркова и зелених оаза по трговима, нарочито око Гранда. Сијурно ћете уједати Јаблана, а он ће вам, исто тако сијурно, узвратићи поглед и смешак, увек расположен за причу о дрвећу и цвећу. Похвалиће се, ових дана, да је "Груја исиркао руже да више не жуте, а и цветова у последње време није нема. Ваљда ће сада кренути..."

СЕЋАЊЕ АНЂЕЛА

Ове Тешњарске вечери памтиће се по првом свом позоришном фестивалу, али и по томе што је ваљевској публици први пут омогућен сусрет са театром који код нас најдоследније и најсмелије следи концепт авангардног позоришта, раме уз раме са водећим трупима те врсте у свету. Реч је о "Дах театру" из Београда који је синоћ извео представу "Сећања анђела", по текстовима Октавија Паса, Хозе Ангела Валентеа, Рилкеа, Шепарда и по Библији.

Три глумице, Сања Крсмановић-Тасић, Маја Митић и Ваљевка Валентина Миливојевић, као три анђела посредују између људи и идеја, између неба и земље. Они су и пали анђели, бачени на земљу у временима која захтевају од људи да заузму једну страну, што анђели не могу да чине. Они се сећају својих различитих живота на Земљи, они живе делиће својих разбијених сећања. Они су моћ између светова горе и доле. То је кратак могући сажетак ове представе без уобичајене структуре развијања радње и класичног краја. Нема ни "рампе" између гледалишта и актера који су подједнако и међу публиком док певају, плешу, оплакују... Тешко је у први мах претпоставити какве утиске са овакве представе носе они који се са њом први пут срећу. О томе ће се, вероватно, тек приповедати. Али је зато редитељ Дијана Милошевић била спремна да нам исприча свој доживљај сусрета са ваљевском публиком:

- Мени и нема је посебно драго да смо у Ваљеву, пре свега зато што је наша глумица Тина Миливојевић из Ваљева. Ми јако волимо да играмо за неку нову публику, ону која није да сада видела овакве представе. Мисли м да је била јако занимљива реакција публике која је врло пажљиво пратила. Анђели увек оставе публику мало у дилеми на крају: Шта се десило? Да ли је заиста крај? Таква недоумица била је и овде. Добро је да се, једноставно, људи заинтригирају, да им се покаже нека друга страна театра. Нас занима публика која мисли."

Како вам је послужило простор овог ваљевског трга?

- Па, на крају је испало добро. Ова представа није прављена за класичан однос публике - глумци. То је представа за отворен простор која се, пре свега, игра на затвореним трговима, по крововима (зато што су у питању анђели) и по разним другим просторима. У почетку смо били доста уплашени, с обзиром на то да је овде ипак класична трибина, али смо некако успели да је разиграмо. Глумице су играле међу публиком и изнад публике, тако да је на крају то добро функционисало". Праг ризика довођења и најавангарднијих позоришних трупа у Ваљеву је овим, надам се, прекорачен. Макар и да нас прича о "Сећању анђела" и није испрва баш дотакала, остаје да се, без имало пристрасности, поносимо нашом Тином - њеним сугестивним ликом, сценском појавом и гестом, а нарочито прелепим певањем.

ЈА РАКИЈУ НЕ "ПРАВИМ" НЕГО ПЕЧЕМ

Са Зораном Милинковићем из Горње Буковице, најбољим произвођачем ракије са конкурса Тешњарских вечери

ТГ: Прошле године сје били шрећи а ове године шрећи на Тешњарским вечерима са својом шрећеницом?

- Тако, трудимо се да будемо све болји и бољи. Ја правим ракију искључиво од шљиве "мацарке" или "пожегаче", како је још зову. Е, сад да причам процес како се то пече, предуго је за причу. На крају крајева, то је једна пословна тајна, и у то не може свако да залази. Уосталом, нека свако и проба, ја сам за здраву конкуренцију."

ТГ: Колико сје лане ишћекли ракије?

- Ја се то не сабирам, јер, ја ракију не "правим", ја ракију печем. Не радим на велику количину. Онај ко "прави" ракију ризикује као онај Живадиновић из Ниша. Ракију печем само за своје потребе, јер није адекватна цена према уложеном раду. Док подигнеш воћњак, док покупиш шљиву, испечеш најпре меку па онда и љуту ракију - то ко-шта много!"

ТГ: Колико би онда шребало да буде шрава цена ракије?

- Права цена би била око 50 динара а не око 20 колико се сада продаје. Не знам ко ту има рачун, осим ако "прави" ракију. Онда може да да и за 15 динара."

ТГ: Како је ове године родила шљива?

- Добро је родила, али је због суше остала ситна. Ипак, добро, за ракију ће опет моћи. За ракију нема лоше шљи-ве. Битно је да је чиста, да се строго води рачуна о томе при купљењу шљиве и печењу. Ето, шљива ће за пет-шест дана почети да се купи."

ТГ: Кад се шече ракија ишћуи ли се друшћиво, има ли какве занимације околом ламћека?

- Па добро, искупи се комшилук, састанемо се, причамо, мада сви горе у селу то раде."

ТГ: А, знају ли сви меру крај ламћека?

- Па, углавном свако зна колико му је доста. Рећи ћу нешто што ће бити изненађење: „Ја ракију никада не пробам. Ја само ракију печем и служим. Остали, разуме се, пробају. Они се одушевљавају."

На традиционалном конкурсy за избор најбоље ваљевске ракије шљивовице, стручни жири, предвођен проф. др Радославом Пауновићем, међу 16 узорака, најбољом је прогласио ракију Зорана Милинковића из Г. Буковице. Друга награда је припала Ђорђу Стевановићу из Клинаца а трећа Радовану Поповићу из Г. Буковице. Прву награду – лампек доделио је казаницја Павле Ђебић, а преостале две, од 500 и 300 динара, доделила је „Србијанка".

Награде је уручио потпредседник СО Ваљево Верољуб Лазаревић.

АКО НЕМА КОРЗОА МОРА БИТИ ПОЗОРИШТЕ

Са промоције књиге "Узбудљиво позориште" др Владе Јевтовића

У Галерији "34" последњи догађај, у суботу, био је представљање књиге професора глуме на Факултету драмских уметности у Београду, др Владе Јевтовића, "Узбудљиво позориште".

Професор Јевтовић извео је до сада четири генерације студената, данас неретко врских глумаца наших најугледнијих театарских кућа. Међу њима је и неколико Ваљеваца: Данијела Михаиловић, Жељко Митровић, Небојша Миловановић... Од јесени ће у његовој петој класи бити и Никола Вујовић. Мало је недостајало да се ту нађе и Игор Илић. Тако је прича са др Јевтовићем и започела шљивом опаском водитеља, драматурга Бранка Лукића, да због професора Јевтовића сваког јуна настаје пометња у многим ваљевским породицама, јер толика деца желе да буду глумци. Од те опаске о узбуђеним фамилијама почео је и професор Јевтовић:

- У мојим класама је увек био неко из Ваљева захваљујући, пре свега, таленту и снази. Ја на пријемном испиту никад не гледам ко је одакле. Овог пута се догодило да су у ужем избору из Ваљева били двојица. Један је Игор Илић, који је ту у галерији а није прошао, а Никола Вујовић је прошао, па њега, видите, нема! (Никола је мало касније стигао). Моји Ваљевци на студијама не само да су потврдили свој дар, негога увелико показују и Жељко и Нела и Небојша...

Дакле, нико од ваших младих Ваљеваца није обрукао ни Ваљево ни мене. Ја се бавим педагогијом глуме.

Али, мој основни предмет пажње је позориште, а у позоришту - глума. Студирао сам глу-му и бавио се глумом: био сам редитељ, већ две деценије педагог и, на крају крајева, бавим се овим послом и театролошки, научно.

"Узбудљиво позориште" је моја друга књига. Прва је била "Сиромашно позориште" (о раду Брука, Гротовског и Бар-ве), а следећа књига требало би да се појави идуће зиме под насловом "Постати и остати глумац". "Узбудљиво позориште" се у првом делу бави условима који омогућавају оптималну комуникацију између глумаца и гледалаца. За мене је позориште, пре свега, тај сусрет. Све остало може да буде сувишно између глумца и публике. Узбудљиво позориште (без обзира на жанр) траје и постоји колико траје усмелена на њега. То је оно што гледаоце призива и позива да поново дођу у позориште, да по ко зна који пут гледају "Хамлета"... Најузбудљивија ствар у овој уметности јесте прављење новог позоришта, зато се искрено чудим сваком граду који нема позориште, као што је и Ваљево.

Град у којем нема корзоа и људи слабо иду у цркву, њему нужно треба позориште. Оно је питање квалитета живота, један од начина да се живот у граду учини привлачним.

На Балу под маскама, међу 220 учесника, првонаграђена је „Вила“ Милице Вукомановић, за њом је била „Дама из Лондона“ Александре Лазих а на трећем месту је „Кловн“ Матије Стојанца.

На такмичењу „Ногомобила“ најбољим возачима ролера показали су се дечаци Влада Срдић, Немања Јовановић и Милан Цветиновић и девојчице Ивана Босиљчић, Тамара Гримани и Сузана Ђубељ; међу бициклистима првонаграђени су Ђорђе Маринковић, Ненад Манојловић и Милош Томић.

СА И ОКО-ЛЕТЊЕ ПОЗОРНИЦЕ

Славен Радовановић

КАФАНА "ЈАДАР"
II

Својевремено је, тихи и упорни историчар града Ваљево, Драгутин М. Бајић, у својој књизи „Ваљевске кафане“ (издавач „Конан“, Ваљево, 1995) избројао у овом свом својеврсном животопису града – 165 кафана! По температури унутрашњег ауторовог испписа, можемо искрено посумњати: да ли је број тачан? Да ли је, по свом времену настајања и гашења, нека од кафана изостављена у овој књизи? Њихов број нас нагони на мисао: да ли је Ваљево, тога времена, било хедонистичко? Али, ову сумњу одмах отклањамо сазнањем да је врхунац геополитичке руралне климе тог времена имао рефлекс православно-патријархалне цивилизације, а „златно доба“ Ваљевске шљиве је награда којом је саображена литургија, природе и вере, даровала енергијом тај географски простор ваљевског левка – онако како је виноградима препотопски дариван простор Крушевца или златом и сребром Тимочка Крајина. У осталом, овај простор је одувек поседовао енергију која је била сабијена у форми шљивиног плода (трновача), а њен култивисан плод је само награда која је „изронила“ саображењем православног човека са овом природом. Гледано из птичије перспективе: ускост левка Ваљевске котлине шири се од запада (Ваљевских планина) према истоку (сливу Колубаре и њених притока). „Левак“ Ваљевске котлине најужи је Код Јадра! Кафана „Јадар“, не случајно, једна је од 4/5 кафана које, у својим „историјама“, нису мењале називе. У „Јадру“ се најпре и најбрже сазнавало све о Ваљевској шљиви, а град је, тек касније, добијао вагоне и вагоне овог, злата вредног, рода.

У граду се све померало, дух времена је рушио и градио нове институције, али све до данашњег дана – кафа-

на „Јадар“ остаје са својим именом и својом суштином: (Данас су се „начетиле“ надесетине киоска Код Јадра, а сутра ће их бити још више). Кафана „Јадар“, и то не случајно, може да буде чак и школа (у току Другог светског рата) јер је сам врх, први и последњи док огромне луке која се назива: Дно Ваљевских планина. Вест о томе: како је родила Ваљевска шљива – мора прво ту да стигне, тек је одакле прихвата цео град.

Рекосмо, у граду се све померало, умирало и рађало, чак се и градско гробље два пута, по локалној историографији, измештало са својих локација: прво градско гробље било је изнад Баира па на Ужичком путу. Како смо се у времену (историји) удаљавали од нашег средњовековља, а све више приближавали западно-католичко-протестантској култури, тако смо се удаљавали од апсолутне вере у вечни живот и пристајали само на овај (како је то текло у случају човека западне цивилизације, видети: Јан Хоџинга, „Јесен средњег века“, Н. Сад 1972. г.). Страх од смрти и пролазног постаје свеопшта болест Европске цивилизације – једино се Ваљево Код Јадра не „плаши“, но, не до краја; њему не треба никаква маска за „страх од смрти“ (сто, Ј. Хоџинга), али, понављамо, не баш сасвим. западни човек је свет мртвих, из века у век, померао све даље од градског жаришта (манифестација, видели смо, и у случају хришћанског Ваљево јер је гробље, из турског времена, изнад самог средишта ондашње касабе, данас друга половина улице М. Глишића!).

Још крајем 18. века, у већини градова западне Европе лапидарно, веристичко и порнографско је све ближе средишту живота и оно има задатак да одагна мисао о смрти. Ваљево, прави запад на истоку, „пристаје“ да што

даље одагна гробља, али не и да првени фењери буду у самој близини Ваљево Код Јадра. Још увек постоји (кроз цео 19. век све до половине 20. века) сакрални градски простор: код цркве (Ваљевске) и Код Јадра ту не сме и не може; тек тамо у „најдаљу таму“, на супротном делу града, на његовој ивици/дну, што је важно: поред воде, на кеју, увек слабо осветљена „кућа љубави“, куплерај: „Бела Лађа“ (Д. М. Бајић, исто, стр. 97/98.). Црвени фењери су тамо у „злим кућама“, па и кад се сељакају по ободу градског средишта, све док их време (а „Белу Лађу“ ће воде мутне Колубаре) не однесе у неповрат.

Није се у сваку кафану ваљевску, тога времена, лако улазило; било их је на злу гласу и пису морале бити прикривени куплераји. Али, у „Јадар“ се улазило слободно – у њега је свагдање ступао послован, срећан, домаћин човек. Лако је холандском протестанту да буде предузимљив човек: њему, ових последњих деценија 20. века, свештеник прави врхунски маркетинг у економији познат као „пи-ар“ (види: „Кошава“ – Вршац, Вршац 1995. бр. 5). Али, за православни исток на западу ово је саблазан – православни свештеник, ни онај најгори, никада неће ући (барем до данашњих дана) у „Јадар“ да продаје знање о трговини. Макс Вебер је у праву: Пословни човек је изградио доктрину протестантске вере, отприлике некако тако гласила би основна мисао о религиозном устројству капиталистичког запада овог миленија.

О кафани „Јадар“ на стр. 76. аутор „Ваљевских кафана“ пише: „Тридесетих година купац је Милован Панџић, који је радио добро“. И, то је све о једном човеку и његовом животу, само у једној реченици! Аутор је био тако

близу да нам прикаже душу „Јадра“! Али, истину говорећи, његов циљ и није био тај, нити је он то желео својом књигом. Јер, колико је само било кафана и њихових власника и колико је само купаца проминуло кроз њих!

Будући тако близу душе „Јадра“ – ми се питамо: А ко је, уствари, био Милован Панџић, „Који је радио добро“? О њему нам прича један стари Ваљевац: Милован је држао, тридесетих година, чисту, изванредну кухињу. Имала је изврстан мени који се помало одликовао европским укусом. Искуство такве кухиње донео је из рата (прв. св.). У Француској се затекао на послу у једној кантини Центра за опоравак српских официра. Имао је жену крупну као што је и он био, звала се Илинка и беше мало хрома. Нису имали деце. У кафани ручкови су били као у породици: Милован, Илинка и једна одлична куварница која се звала Мица – сви су они били ту да пропрате сваку кашику при обеду. Човек који нам ово прича био је абонент кафане „Јадар“ под купнином Милована Панџића. Ускршњи и Божићни ручкови били су посебно свечани – власник/закупник би, пре самог обеда, честитао Празник и пожелио срећан живот присутнима, са жељом да „стечено имају коме да оставе“. Док је то изговарао, углавном млађима од себе скоро дечама, био је миран, усправан; човек свестан своје судбине. А напољу, вели стари Ваљевац тих дана при кафенском код „Шибалића“ (све је Код Јадра, додајемо ми), у овој мешовитој колонијалној радњи појавио се немачки порцулан. Продавао се одлично; ништа слабији у квалитету од чешког, али зато много јефтинији...

Добро је, размишљамо ми, у Ваљево (Код Јадра) стизао је немачки порцулан, а у свет је одлазила златна Ваљевска шљива!

Уместо приказа

ВАЉЕВО КОД ЋЕЛИЈА

(Из романа Дарка Марјановића ШАРЕНО ПЛАТНО, издавач Леон Делеон, јул 1998)

– Одакле си?

Није могао, нити имао воље да му објашњава село и хтео је да скрати разговор који не може ништа да значи, јер овај говори српски, а он је ту због језика. Кратко је рекао:

– Из Ваљева.

– Аха, – рече Немац као да зна – то је код Ћелија... ја сам... из Минхена.

Иван се зачудио његовом српском, али и што зна за Ћелије.

– Не, не... Ћелије су код Ваљева – рекао му је тада, желећи да му покаже да се преварио и да, ипак, он више зна.

– Не, не... Ваљево је код Ћелија – поновио је Немац уверено – ја сам био. Тамо је отац Јустин. Тамо је владика Николај Велимировић учио школу... То је велико место у Европи, на карти теологије...

И почео је још нешто да прича, али Иван се више није сећао

речи, сем да је помињао житија, догму; сећао се његове округле главе и ситних округлих очију које стално трепћу. Било му је, у ствари, мило што је тако рекао. Али сада није могао да му каже, да одједном промени, да би био важан, да је он из Бранговића и да је то километар од манастира Ћелије. Јер, испало би: сад он, одједном и одатле...

Онда, онда су стигли до пулта, дали бонове за ручак и Немца више није видео. Можда једном у пролазу, али тешко да му се јавио у мору странаца који су ишли у групама по великим терасама дубровачког дворца. Углавном, гледао је где је Ана – Мари Ле... и нешто... нешто на Ф... а то је после било довољно, као да је не зна. Јер, она је отишла у Париз... Преврћући именике Париза схватио је колико има Ана – Мари.

А што се тиче Немца, запамтио да је Ваљево код Ћелија... Та реченица била је мали путоказ. Планинарски знак...

Други о Ваљеву

Марија Миловановић, студент архитектуре из Параћина

Веома је лепо Ваљево. Заправо, изненађена сам. Параћин има огроман центар а заправо је мали град. А Ваљево је велики град а има мали центар. Код вас тај центар и они други делују камерно. А како живите ноћу, понајмање би се рекло да сте такозвани мали град.

Светлана Батарило, студент архитектуре из Београда

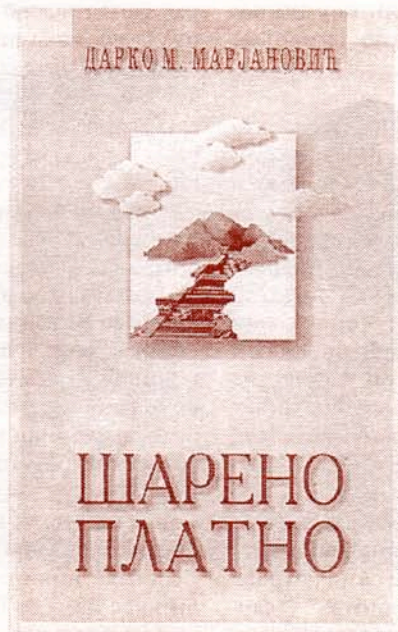
Доста је жив, пун је људи. Београд има пунктове, места где се свет окупља, али није то као овде. Овде, на пример, ноћу, град је пун људи на отвореном. То значи да је човекомерно место. Видела сам једно место који ми се јако допао. То је Ловачки дом. Река, паткице, зечићи скакућу... природа, напор да се она користи на најлепши начин. За одмор, имате ресторанић, реку. Седели смо сатима. Таквих места нема у Београду. У град, није град, а јесте град. Права оаза.

Јулијана Живковић из Земуна (Салон карикатуре):

„Ваљево је прелеп град, заиста. Задржао је оно нешто што се код нас пореметило. Гардош нам је у рупама, мртав. Ваш Тешњар је благо, чувајте га! Није нам се допало што Музеј не ради?! Али, све остало ме наводи на утисак да је, после некадашњег Сарајева, Ваљево град у којем бих могла да живим”.

Горан Димитријевић, аутор стрипа из Вршца:

„Људи су сјајни и овде се осећам као код куће. Град је леп, нарочито ова стара чаршија на којој вам завидим. Можда и останем овде?”

ТГ ВЕСТИ ТГ ВЕСТИ ТГ ВЕСТИ

Изложбу књига и уџбеника најпознатијих енглеских издавача на Тешњарским вечерима посетило је више од хиљаду Ваљеваца, посебно младих. Њих стотинак купило је по неку јефтину а лепу књигу из области белетристике по цени од само 23 динара. Комплетан Шекспир кошта 110 динара! Велико интересовање је и за уџбенике. Још барем стотинак књига је наручено преко посредничке Агенције „Контекст”. Нажалост, не и за капитална научна издања, рецимо из медицине, чија је цена и до 5000 динара!

Агенција „Ваљевац” је у четвртак у Хотелу Гранд представила свој нови календар за 1999. годину, вишеструке намене, као и мноштво других новина у свом, увелико афирмисаном и прихваћеном, пројекту промоције Ваљева и Ваљеваца са заштитним знаком „Vačevo city”. Дизајнер овог пројекта који је заснован пре пет година је Душан Арсенић, фотограф Мирослав Јеремић а идејни творац, новинар Радош Глишић каже: „Ако наш град има име, ово је покушај да добије и презиме.”

Бора Вујић бележи

ТЕШЊАРСКИ НАДИМЦИ

Како се пређе хуприја код Гранда, прво се наиђе на људе с надимцима, па тек онда на Тешњар. Први је дућанија, али и песник Владета Петровић, по надимку Гајдаров, што треба да подсети на руског глумца из немих филмова истог презимена. До њега је Бора Уштаћ, берберин, па се прескочи Ђира пекар и наилази се на Васу „Чукала“, лимара, односно клоуна-фера, или, по турски тенећесију. Затим долази кафана Кљештавица, чије су кафеције, у разна времена, били Кмет, Рогоња и Касан. Ортачку опанчарску фирму држали су Тодосије Филиповић и Недељко Зећ. Мало даље наилази се на Симу Брку, а још даље на Хајдука. Пера Андрић је Зека, јер је играо улогу Зеке Буљубаше у једном позоришном комаду, а Љубиша Ђукић је „Бустин“, јер је имитирао неког *Страшног Бустина*, глумца из немог филма, пирата по „занимању“. Сви Младеновићи су по надимку Пинци, а при уласку у Циганску малу је Миле Леман, који је успешно имитирао немачког глумца, такође из немих филмова, Фрица Лемана.

У Тешњару су живели Мусолини, Труман, Черчил, Стаљин, затим Геније, Мингеји, Ђиновци, Иловачићи (власници воденице на Колубари), две куће различитих Ђипура (Лазаревићи и Илићи), а Јову Милошевића, директног потомка

кнеза Јована Симића Бобовца, сви знају као Јову Баба Цаниног.

Божа шлосер је Калодерма, јер је нешто за време окупације радио са сапунима, додуше пераћим, а надимак се односио на марку најфинијег миришљавог сапуна. Имао је и надимак Чарапан, како су га грдећи назвали Цигани, јер је, по њиховом мишљењу, неправедно делио чарапе од УНРЕ. Његов имањак Божа, каспин, имао је надимак Носоња, а градски стражар Милутин био је Чукоје. Кафеција Петар Савковић имао је надимак Пексим, а преко пута његове куће је мајстор Маргер. Имало је у Тешњару бар три особе са надимком Бала или Балло, а један кафеција је био Трапа, други Цамбас, а трећи Шангај...

Цигани су у свему посебни па и по надимцима. Ту је њихов кмет са надимком Пуб, други Циганин истог имена и презимена је Помрчина, а Помрчина је и Аврам, ревизор новина, чији син Мрчак увече свира хармонику у Малом Паризу са Милом Лисцем! Цигани су још Мазало, Гуша, Кокантен, Јарцан, Пепело, Шиља, Гиле, Бело, Циноно, Куља, Јолпаз, а од жена је најпознатија била Драгиња Крстић, удата Бошковић. Када је умрла, нико по имену није знао ко је док нису рекли да је Миша „Буре“.

СУСРЕТ

О ОСМАЦИМА ЖУТИМ
И БАИРЦИМА

„Код Капетановића“ направи се очас гужва. Ужарени роштиљ – повећи, лонац – повећи, комушина, клипови кукуруза, што жути – кувани, што печени – прегорели и наравно – мири! Неодољив! Мирис пурењака и печењака! Све вам то уз осмех и отмене, увежбане покрете нуди Томислав Матић и једна од кћери, Загорка Јовановић. Баирци.

Па, крене прича са Томом:

– Најбољи пурењак је осмак. Старински. То су старинске кукурузе, а не сад ово, хибрик што зову. Ево, имате десетак, хибрика. А ја сам пек’о за време Тита баш овде, кад су волели да једу пурењаке. Моје место било је код Летње баште, мало више, кад је била музика а у Карађорђевој корзо. Био је овде ред, неки су чистили ципеле, неки пекли пурењаке. У зиму, кад почиње ’ладно време стигну кестенови.

Шта се више тражи, кокице или пурењаки?

– Иду више кокице. Али ово је мој занат и ја се држим мог заната. Друга ћерка ми продаје код Крста.

Шта се дешава на Баиру?

– А има много што се дешава. Ми имамо своју организацију, Ромску, многи су нас обилазили и помогли, дали по ’иљаду две динара. Може да буде и музика. Имамо горе сад тим за фудбал. Много се лепо средио Баир. Чистили смо парк, неки стари споменик. Лепо се средило све. И стално се срећује. Сад је најлепши Видрак; никада није био тако чист и леп као сада. Ми смо се потрудили да то улепшавамо, јер, горе је Споменик, а и општина нам помаже, где год на треба.

Препорука за најбољи пурењак?

– То је осмак, најлепши пурењак. А још је слађи од осмака белог, осмак жути, али за њега нема више семе. И овај бели тешко нађемо на пијаци. Нико више то не држи. Ја сам пронашао ове године лубенице прне, старо семе. Народ је узимао са апетитом, биле су лепе. Ко би гајио овај кукуруз, исплатило би му се. За кило три и по динара до четири. За онај обични, 80 пара. И зашто га не би сејао, припремао, кад је то најбоља рачуница. А Ваљевци посебно волу пурењак!

Забележила Љ. Љиљак

ЗЛАТНИ СПОНЗОРИ

ИНГРАПОМНИ

ГРАЂЕВИНСКО ТРГОВИНСКО ТРАНСПОРТНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ВАЉЕВО, Браће Недић 66, Тел. 014/220-863, 220-823
ж.р. 43900-601-0-40087

„Вујић”, Ваљево

ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ СУ ПОМОГЛИ

Инос ангросировина, Ваљево

Ваљевска штампарија

Ваљевска пивара

Каолин, Ваљево

„Тодоровић”, Ваљево

Монд-комерц, Ваљево

„Србијанка”, Ваљево

ТИК, Ваљево

ЈКП, Ваљево

„Ваљевац”, Ваљево

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

RADOVIC COMPANY LTD. основана је у Ваљеву, лета 1990. г. са циљем и жељом да буде компанија која послује на другачији, савремени, светски начин, а у срцу пословања налазе се ЖЕНА и ДЕТЕ. Од 1995. године, Radović company је ексклузивни заступник компаније "Johnson & Johnson" за Југославију, а од 1996. за Републику Српску. Компанија "Johnson & Johnson" налази се у самом врху међу 9,5 милиона америчких фирми, а производи су познати широм света. Од 1996. године Radović company дистрибуира производе угледне компаније "Henkel"-Аустрија. Производи још једне мултинационалне компаније, посредством Radović company Ltd. од 1997. године присутни су на тржишту Југославије. У питању је компанија "Unilever" за коју светски маркетинг-стручњаци кажу да додирује живе половине фамилија широм света, јер је чињеница да би у многим земљама било тешко наћи домове без бар једног од преко хиљаду Унилевер-производа.

МИСИЈА RADOVIC COMPANY LTD

Мисија RADOVIC COMPANY LTD је да путем заступанства угледних међународних компанија обезбеди што већем кругу потрошача, првенствено жени и деци, лепши и једноставнији живот коришћењем савремених производа врхунског светског квалитета.

ВИЗИЈА RADOVIC COMPANY LTD

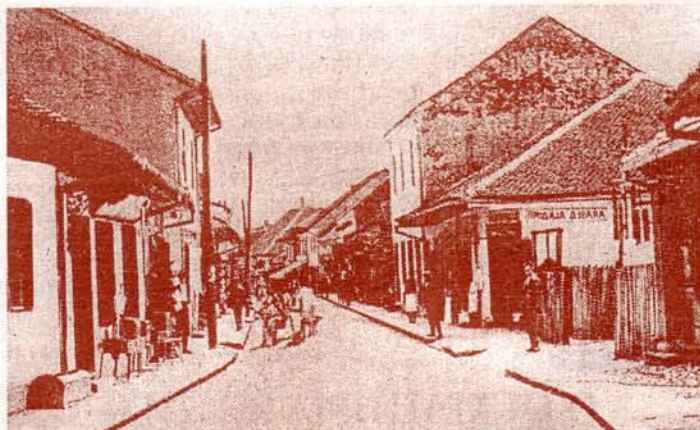
Визија RADOVIC COMPANY LTD је да оствари идеал савремено организоване, профитабилне и дугорочно успешне компаније, која перманентно брине о својим купцима, запосленима и средини у којој послује.

Недавно је Radović company Ltd. прославила осам година рада. Модерно опремљена управна зграда у Ваљеву, представништва у Београду, Новом Саду, Нишу и ускоро у Подгорици, више од сто запослених, централни магацин у Ваљеву и 34 локална магацина у свим већим градовима у Југославији, више од 50 представника продаје широм земље, сопствени возни парк, разграната мрежа пословних партнера у земљи и иностранству... све су то чиниоци који уливају поверење и представљају симбол сигурности и дугорочности сарадње за неколико хиљада купаца Radović company Ltd.

ТГ ВЕСТИ ТГ ВЕСТИ ТГ ВЕСТИ

Из штампе се током Тешњарских вечери појавио први двоброј Листа за књижевност, уметност и друштвена питања „Бранковина“, чији је оснивач песник Ана Видић а издавач Књижевна омладина Ваљева. Као што је нулти број (јануара 98.) био посвећен у целости јубилеју Десанке Максимовић, прва два броја су са подлиском њене хаику поезије.

Током већ традиционалне турнеје по Мађарској, Мешовити црквени хор „Хаши Рувим“ из Ваљева са диригентом Слађаном Торбицом учествовао је 19. августа у обележавању славе Преображењске цркве у Сентандреји. Ваљевци су 20. августа певали у Храму Св. великомученика Георгија у Будимпешти а сутрадан су имали концерт и у Сегедину.

Ваљевски хроничар Бора Вујић тврди да ово није Тешњар већ улица Кнеза Милоша.

ТГ ће организовати истраживање и у првом наредном броју објавити шта је истина.

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОВЊА

Издавачи
СО ВАЉЕВО
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ВАЉЕВО

Припрема
РЕДАКЦИЈА РАДИО ВАЉЕВА

Уредници
ЖИВОРАД ЈАНКОВИЋ
ЉИЉАНА КЕЦОЛЕВИЋ

Фотографије
ВЕРОЉУБ ПОПОВИЋ

Компјутерска припрема
АЛЕКСА ТОМИЋ

Тираж
1000 примерака

Штампа
БОСИС, ВАЉЕВО

ИЗЛАЗИ У ДАНЕ ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ